

bízott, helyettes) az igazgató alkalmazza. A kiváló tanárok külön rang-sorba kerülnek és soronkívül lépnek elő. Ezek sorából kerülnek ki az igazgatók is. A szolgálati idő 40 év, korhatár 65. életév. Magánórák adása nem tilos! (Egy csodálatos ország, ahol még a tanárnak is szabad külön tanítania, nemcsak a joghallgatóknak!) Az internátusok nagyobb része egyházi kézben van. A tanári pálya itt sem gazdagodási lehetőség, de a Professore címnek nagy tekintélye van.

A Magyar Tanítóképző 1938. évi szeptemberi száma Trefort Ágoston emlékének szenteli első sorait halálának 50-ik évfordulója alkalmából. Sok irányú érdeklődése mellett sokat utazott is. A külföldi szemlélete nem indította igazságtalan elragadtatásra, s Franciaországban is meglátta a mi viszonyainknál gyatrább közművelődési állapotokat. 35 éves korában lett kultuszminiszter. Nem volt a külső formák embere, közvetlen megbeszélésekkel intézte el legtöbbször az ügyeket. Középiskolai törvényei alapvetőek. Neki köszöni alapjait a mesteriskola, a zeneakadémia, az iparművészeti múzeum, a technológiai iparművészeti iskola, stb. Sokat köszönhetnek neki az egyetemek is. A tanítói nyugdíjintézet, a magyar nyelv kötelező népiskolai tanítása, az iparostanonciskolák létrejötte őt dicsérik. A felsőbb leányiskolák szükséges voltát felismerte. Ezeken kívül nevelői intézetet is szándékozott létesíteni; de itt nem számolt az étellel. Az élet más formákat kényszerített ki. De munkássága értékéből ez semmit nem von le. *Molnár Oszkár* „Az új iskolaév küszöbén” c. cikkében megállapítja, hogy egy új iskolatípus lépett egyenlőrangú társul a gimnáziumok mellé, a liceum, a tanítóképző intézetek bevezető iskolája. De ez élő valósággá csak akkor lesz, ha ezek a liceumok valóban meg is telnek. Ebből kiesendül az író aggodalma, hogy talán nem fog jelentősen több tanuló beiratkozni az új liceumba, mint eddig a tanítóképzőbe. Pedig ez nem volna megoldás. „A liceumra épített tanítóképzőnek számtalan értékére és kiválóságára folyóiratokban és egyéb lapokban sokan rámutattak.” Mi innen a szerkesztőségéből úgy látjuk, hogy a közönséghez nem jutó folyóiratokban igen, de a mindennapi életet erősen befolyásoló napi sajtóban nem eléggé propagálták az új középiskolát. Cikkíró nehéz javaslatot vet fel. A gimnázium csak az egyetemi tanulmányokra képesíthetne, a liceum pedig „minden más főiskolára.” Kiemelkedő cikke a folyóiratnak *dr. Kosáry János* nyomtatás alatt levő „Reálfilozófia” c. munkájának „Az anyag” című részlete. Ebben az anyag szerkezetéről való modern ismeretelemekig jut spekulatív alapon, azután az eddigi természettudományi ismeretekkel igazolja, és ezekhez fűzi elméleteit. Érdeklődéssel várjuk a teljes munkát!

Pedagógiai Szeminárium VIII. évfolyam 9. szám. *Dékány István dr.* „Az érzület neveléséről” ír. Először is megvilágítja az érzelem és érzület közötti különbséget. Az érzületek szoros összefüggésben vannak az akarat-tal: „Az érzület a csírázó rugók összefonódása.” A cselekvés létrejöttéhez érzület, aktuális rugók és külső körülmények szükségesek. Az érzületek nevelése azért fontos, mert az iskolában kevés alkalom van a cselekvésre. A „cselekvés” komoly jellegű. A munka-elv hatása alatt oly cselekvéseket